

VALSTYBĖS PAŽANGOS TARYBOS SUDARYMO GAIRĖS

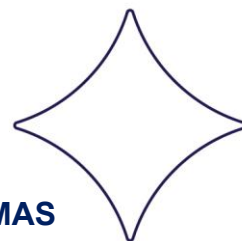
Šios gairės apibrėžia pagrindinius Valstybės pažangos tarybos (toliau – Tarybos) sudarymo principus, siekiant užtikrinti, kad Taryba būtų kompetentinga, viršpartinė, strategiškai orientuota ir gebėtų nuosekliai prisidėti prie Valstybės ateities projektavimo bei Valstybės pažangos strategijos „Lietuva 2050“ įgyvendinimo stebėsenos. Gairėse nustatomas Tarybos sudėties modelis, atrankos logika, atstovavimo proporcingumo ir veiklos tęstinumo principai, kad Tarybos sudarymas būtų skaidrus, pagrįstas ir orientuotas į ilgalaikę Valstybės pažangą. Šios gairės yra Tarybos darbo reglamento 1 priedas. Taryba tvirtina darbo reglamentą kartu su visais jo priedais.

PAGRINDINIAI TARYBOS SUDARYMO PRINCIPAI

Tarybos sudarymas grindžiamas keliais esminiais principais. Pirmą, Taryba veikia **viršpartiniu lygmeniu** ir orientuojasi ne į siaurus sektorinius ar institucinius interesus, o į ilgalaikius Valstybės pažangos tikslus. Antra, jos sudėtis turi užtikrinti **svarbiausių Valstybės pažangos prioritetų ir viešosios politikos sričių kompetencinį atstovavimą**, vengiant siauro sektoriaus atstovavimo logikos. Trečia, būtina užtikrinti, kad Taryboje būtų derinama **institucinė atsakomybė, suinteresuotų grupių įtrauktis ir ekspertinės įžvalgos**. Ketvirta, sudarant Tarybą svarbu laikytis **lyčių lygybės principo**, siekiant kuo labiau subalansuoto atstovavimo ir įvairesnių perspektyvų įtraukimo į strateginių sprendimų svarstymą. Sprendimą dėl asmenų kvietimo į Tarybos sudėtį priima Ministras Pirmininkas, o galutinė Tarybos sudėtis tvirtinama Vyriausybės nutarimu.

TARYBOS SUDĖTIES MODELIS

Rekomenduojama Tarybos sudėties dydį riboti taip, kad ji išliktų veiksminga, tačiau pakankamai plati skirtingoms perspektyvoms atstovauti. Rekomenduojama nustatyti ne didesnę nei 50 narių Tarybos sudėtį, iš kurių maždaug trečdalį sudaro valdžios institucijų atstovai, trečdalį – organizuotų interesų grupių atstovai, o likusį trečdalį – ekspertai. Toks modelis užtikrina politinio ir institucinio ryšio su Valstybės valdymu, socialinio ir ekonominio interesų atstovavimo bei aukštos kokybės ekspertinio vertinimo pusiausvyrą.

ATSTOVAVIMO LOGIKA IR SRIČIŲ ATSTOVAVIMAS

Sudarant Tarybą užtikrinamas ne tik valdžios institucijų dalyvavimas, bet ir pakankamas Valstybės pažangai svarbių sričių atstovavimas. Nariai įtraukiami pagal politiškai prioritetines viešosios politikos sritis, identifikuotas Vyriausybės programoje, arba pagal jų turimą ekspertiškumą konkrečiose Valstybės pažangos strategijoje nurodytose pažangai svarbiose srityse. Narių įtraukimas grindžiamas skėtiniu principu – įtraukiant ne pavienius siaurų interesų grupių atstovus, o platesnius tinklus, bendruomenes ar sektorius reprezentuojančius asmenis. Toks modelis padeda išvengti pernelyg fragmentuoto atstovavimo ir stiprina Tarybos gebėjimą matyti Valstybės raidą sistemiskai.

ATRANKOS IR DELEGAVIMO KRITERIJAI

Tarp svarbiausių Tarybos nariams keliamų kriterijų nustatoma profesinė kompetencija, inovatyvumas savo srityje, nepriekaištinga reputacija, aktyvumas viešojoje erdvėje ar profesinėje veikloje, gebėjimas telkti platesnius tinklus ir atstovauti ne vien asmeninei, bet ir platesnei bendruomeninei ar institucinei patirčiai. Papildomu privalumu laikoma ankstesnė patirtis Tarybos veikloje, dalyvavimas „Lietuva 2050“ rengimo ar stebėsenos procesuose bei susijusių Valstybės pažangos prioritetų išmanymas. Ekspertų atveju ypač svarbu, kad jų kompetencijos būtų tiesiogiai siejamos su strateginiais prioritetais.

TĘSTINUMAS, KADENCIJOS IR ROTACIJA

Siekiant užtikrinti Tarybos veiklos tęstinumą, nustatoma pusiausvyra tarp atsinaujinimo ir institucinės atminties išsaugojimo. Dalis narių Taryboje dalyvauja pagal pareigas, o kita dalis periodiškai atnaujinama. Taip pat užtikrinama, kad ne visi nariai keistųsi vienu metu, o dalis ankstesnės sudėties būtų išlaikoma, siekiant užtikrinti darbo perimamumą. Rekomenduojama užtikrinti, kad ne mažiau kaip 10 proc. buvusių Tarybos narių tęstų veiklą Taryboje. Atskirų narių grupių dalyvavimui gali būti taikomas rotacijos principas kadencijos metu, padedantis užtikrinti sudėties atvirumą ir periodinį atsinaujinimą. Tarybos veiklos kadencija yra Vyriausybės kadencija. Atnaujinant Tarybos sudėtį, Vyriausybės kanceliarija sudaro galimybę suinteresuotoms šalims teikti siūlymus dėl galimų kandidatų.

POLITINIS IR INSTITUCINIS ATSTOVAVIMAS

Taryboje dalyvauja tam tikri nariai pagal pareigas, įskaitant Ministrą Pirmininką, dalį ministrų, parlamentinių frakcijų atstovus, Seimo Ateities komiteto pirmininką ir Prezidento kanceliarijos atstovą. Ministrų dalyvavimas ribojamas tomis ministerijomis, kurių atsakomybės tiesiogiai susijusios su ilgalaikiais Valstybės prioritetais ir pažanga. Toks modelis stiprina Tarybos politinį legitimumą ir kartu leidžia išlaikyti jos strateginį, o ne einamosios politikos pobūdį. Rekomenduojama, kad politinis ir institucinis atstovavimas sudarytų ne daugiau trečdaliu Tarybos sudėties. Į Tarybos posėdžius gali būti kviečiami visų ministerijų atstovai net jei šioms ministerijoms vadovaujantys ministrai nėra Tarybos sudėtyje.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Tarybos sudarymo gairės įtvirtina aiškų, skaidrų ir strategiškai pagrįstą modelį, kuriame derinami trys elementai: institucinis ryšys su Valstybės valdymu, organizuotų visuomenės ir interesų grupių įtrauktis bei nepriklausoma ekspertinė kompetencija. Gairėse įvardijamos bendros sudėties proporcijos ir aprašomi atrankos, delegavimo, rotacijos bei tęstinumo principai. Tai sudaro prielaidas formuoti Tarybą kaip ilgalaikės Valstybės pažangos forumą, galintį nuosekliai prisidėti prie „Lietuva 2050“ vizijos įgyvendinimo, viešųjų diskusijų telkimo ir pažangos stebėsenos.